

คำนำ

กระแสความสับสน และขัดแย้งของสังคมไทย ในเรื่อง หวยบนดิน ได้กลายมาเป็นประเด็นวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างแพร่หลาย ในทุกระดับของสังคมไทยไม่ว่าในคณะรัฐบาล หรือในหมู่ประชาชน ทั่วไป กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงต้อง แสวงหาข้อเท็จจริง และองค์ความรู้ที่เหมาะสมเพื่อประกอบการ ตัดสินใจดำเนินโครงการบางประการ และ/หรือเสนอแนะความคิดเห็น ต่อรัฐบาลในการกำหนดนโยบาย และมาตรการที่เหมาะสมได้อย่าง มีเหตุมีผลเชิงวิชาการสนับสนุน ซึ่งคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ศึกษา

ผลจากการวิจัยพบว่า การซื้อหวยบนดินไม่ได้ทำให้คุณภาพ ชีวิตของผู้ซื้อหวยบนดินตกต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นด้าน ร่างกาย ด้านความคิด ด้านสภาพแวดล้อมวัฒนธรรม ด้านจิตใจ ด้าน สภาพแวดล้อมกายภาพ (ยกเว้นด้านอารมณ์) เพราะรูปแบบการเล่น ที่ไม่ซับซ้อน ผู้ซื้อจึงไม่จำเป็นต้องทุ่มเทแรงกายและแรงใจอย่าง หักโหม ผู้ซื้อหวยบนดินจึงยังคงสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีเวลาให้กับ สมาชิกในครอบครัวและชุมชน จำนวนเงินที่ใช้ซื้อในแต่ละงวดไม่มาก นัก การซื้อหวยบนดินใช้เงินสดซื้อ มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ที่กู้ยืมเงิน มาซื้อ ไม่ได้ถึงกับต้องจำนำสิ่งของเพื่อมาซื้อหวยบนดิน นอกจากนี้ การซื้อหวยบนดินยังไม่ถูกรังเกียจหรือต่อต้านจากสังคม ไม่ได้ทำให้เสีย ศักดิ์ศรีแต่อย่างใด

คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการเก็บข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม
ผู้ซื้อและไม่ซื้อหอยบนดินกว่า 3,000 คน และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก
กับผู้เกี่ยวข้องอีก 11 คน ตามแบบแผนและมาตรฐานของงานวิจัยที่ดี
ทั้งหลาย อีกทั้งวิเคราะห์ผล ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และ
มาตรการต่าง ๆ บนพื้นฐานความเป็นจริงของสังคม โดยมองว่า
การจะยกเลิกหอยบนดินเพียงอย่างเดียวโดยทันทีทันใด โดยมีให้เกิดผล
กระทบด้านลบอื่น ๆ ตามมานั้นไม่สามารถกระทำได้อย่างแน่นอน
แต่อาจกลายเป็นการสนับสนุนหอยใต้ดินในทางอ้อม ผู้วิจัยได้เสนอ
ทางออกในการนำหอยบนดินกลับมาดำเนินการใหม่อีกครั้งโดยมี
มาตรการอื่นเพิ่มเติมเพื่อลดผลกระทบเชิงลบจากหอยบนดินบ้าง อาทิ
มาตรการควบคุมมิให้เกิด ผู้เล่นหน้าใหม่ซึ่งได้แก่เด็กและเยาวชน
รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ เพื่อจำกัด และลดการแพร่หลายของหอยใต้ดิน
ตลอดจนการพนันชนิดอื่น ๆ ในระยะยาว ซึ่งคณะผู้วิจัยคาดหวังว่าเด็ก
และเยาวชนไทยรุ่นใหม่ จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่หมกมุ่นอยู่ใน
อบายมุข มีทัศนคติในเชิงลบต่ออบายมุข รวมทั้งมีทัศนคติด้านบวก
ต่อการทำงานหนักโดยสุจริตแทนการคาดหวังความร่ำรวยจาก
การพนัน เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมอยู่เย็นเป็นสุข” ร่วมกัน

สารบัญ

ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
วิธีการและขอบเขตการศึกษาวิจัย	3
กรอบแนวคิดการศึกษวิจัย	6
ความเป็นมาของหอยบนดินในประเทศไทย	8
ความรู้เกี่ยวกับหอยในต่างประเทศ	12
การจัดสรรรายได้จากหอย/ ลอตเตอรี่ในต่างประเทศ	16
ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	17
ตอนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ	20
ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้ข้อมูล	20
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเล่นพนันหอยบนดิน	24
ทัศนคติต่อหอยบนดิน	25
พฤติกรรมการซื้อหอยบนดิน	27
คุณภาพชีวิตของผู้ซื้อหอยบนดิน	29
การรับรู้ประโยชน์และโทษจากหอยบนดิน	31
ข้อคิดเห็นของผู้ซื้อและผู้ไม่ซื้อหอยบนดิน	33
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	34